

Jeugdprostitutie

De politie en hulpverlening hebben vanuit de wet maar beperkt middelen om tegen jeugdprostituees op te treden, omdat prostitutie in Nederland niet verboden is. Tegen diegene(n) die haar tot prostitutie aanzet(ten), of dat nu onder dwang gebeurt of niet, kan wel worden opgetreden. Via de wet op de jeugdhulpverlening is het echter wel mogelijk om een minderjarige prostituee, eventueel tegen haar zin, uit de prostitutie te halen om 'zedelijke en morele ondergang te voorkomen.' Dit kan door haar via een civielrechtelijke procedure in een gesloten opvangplek (in de praktijk gaat het dan om een jeugdgevangenis) te plaatsen. Dit is de weg die relatief vaak bewandeld wordt. Minderjarige illegale prostituees mogen niet in Nederland werken of verblijven. Zij kunnen, net als AMA's (Alleenstaande Minderjarige Azielzoekers) echter in principe alleen uitgezet worden als er opvang aanwezig is in het land van herkomst, bijvoorbeeld in de vorm van familie. Aan een illegale minderjarige waarbij het vermoeden bestaat dat er sprake is van mensenhandel moet worden aangeboden dat zij van de B17 regeling gebruik kan maken. Deze regeling biedt haar naast een tijdelijke verblijfsvergunning in afwachting van het proces tegen de handelaar, ook onderdak en leefgeld. Slachtoffer zijn geweest van vrouwenhandel is echter, volgens de IND, tot nu toe geen reden genoeg voor het verstrekken van een permanente vergunning tot verblijf op humanitaire gronden. (Venics ea, 1998, 56/58).

Een groot deel van de minderjarige prostituees kampt met een aantal ernstige, praktische problemen. Zo heeft een groot deel geen vaste woonplaats en ook geen afgemaakte opleiding. Hierdoor lijkt er voor veel minderjarige prostituees buiten de prostitutie nauwelijks een toekomstperspectief te bestaan. Toch is de hulpverlening aan minderjarige prostituees opvallend weinig op het verbeteren van een toekomstperspectief gericht. De hulpverlening bestaat in meer dan twee derde van de gevallen uit psychologische begeleiding. De hulpverlening tracht over het algemeen meer het meisje dan haar omstandigheden te veranderen. Minderjarig prostituees lijken contacten met de hulpverlening en politie zoveel mogelijk te mijden. Een derde van de meisjes uit deze studie is pas nadat ze uit de prostitutie waren met de rapporterende instanties in contact gekomen. Voor zover er contacten zijn van minderjarige prostituees met de hulpverlening en de politie, hebben die in veel gevallen niet het gewenste resultaat. Een kwart van hen loopt weer weg, een vijfde zit zeker nog in de prostitutie. De politie wordt geconfronteerd met meisjes die doorgaans te bang zijn om aangifte te doen en heeft te weinig middelen en menskracht om uitgebreid onderzoek naar gedwongen prostitutie te doen. Er wordt, bij Nederlandse en allochtone meisjes, opvallend vaak overgegaan tot gedwongen hulpverlening in gesloten inrichtingen. Een op de vijf à zes meisjes uit deze groepen is civielrechtelijk gesloten geplaatst (geweest). Dit is opmerkelijk aangezien uit de literatuur blijkt dat institutionalisering een van de factoren kan zijn, die meisjes juist de prostitutie in of het criminele pad opdrijft. (Venics ea, 1998, 56/65). Een betere eenduidige registratie bij politie en jeugdhulpverlening, en een handelingsprotocol voor de omgang met deze meisjes, zou de hulpverlening aanzienlijk kunnen verbeteren. Vervolgens zou

onderzoek zich in de eerste plaats moeten richten op de daders. Om werkelijk iets tegen de daders te kunnen doen is meer actief onderzoek nodig. Daarvoor is de inzet van meer menskracht en middelen onontbeerlijk. Landelijk zou er meer bundeling moeten plaatsvinden van de in de diverse corpsen aanwezige kennis op dit gebied. Ook is onderzoek naar het verdwijnen van Chinese en West-Afrikaanse AMA's hoognodig. Gezien het internationale karakter van vrouwenhandel zijn goede informatiestromen niet alleen op nationaal niveau, maar ook op internationaal niveau van belang. Om de hulpverlening aan minderjarige prostituees die in de asielprocedure belanden te verbeteren, zijn er meer goede (vrouwelijke) tolken nodig in het name de West-Afrikaanse talen en het Chinees. Op scholen en in opvangcentra zou meer moeten worden gedaan aan preventie. Voorlichting vormt een belangrijk deel van deze preventieactiviteiten. In voorlichting op scholen lijkt het vooral goed te werken als leerlingen door ervaringsdeskundigen geconfronteerd worden met de mogelijke gevolgen van ongewenst gedrag. Methodes en materiaal dat gebruikt kan worden zijn: de film 'als hij maar bij mij is', en het project the Beauty and the Beast. Voor recent geïmmigreerde meisjes zou informatiemateriaal ontwikkeld moeten worden in diverse talen. Ook het snel doorplaatsen van risicomeisjes naar een kleine wooneenheid behoort tot de preventiemaatregelen. (Venics ea, 1998, 66/65).

<http://www.ecpat.nl> : code of conduct, wetgeving, publicaties,...

www.jeugdprostitutie.nu : beleid, feiten en cijfers, organisaties, interventies, slachtoffers en daders